

Opgave 3

Weg voor je geld

In de Randstad ontstaan elke dag files. Voor een deel worden deze files veroorzaakt door werkzaamheden of ongelukken, maar voor het grootste deel zijn ze het gevolg van congestie: een situatie waarin de vraag naar weggebruik groter is dan de capaciteit van de weg.

Er zijn plannen bedacht om congestie en het daarmee gepaard gaande reistijdverlies tegen te gaan. Tussen twee van deze plannen moet in deze opgave een keuze worden gemaakt.

• Kilometerheffing

Op een bestaande snelweg wordt een heffingszone ingesteld. Na het passeren van een heffingspunt moet de automobilist per kilometer betalen voor het gebruik van dit traject. De hoogte van de heffing is afhankelijk van de drukte op de snelweg, zodanig dat de vraag naar snelweggebruik gelijk wordt aan de capaciteit van de snelweg.

Bij het bepalen van de prijs per autorit op dit traject wordt ook een vast bedrag meegerekend voor de gemiddelde kosten van reistijdverlies als gevolg van congestie.

• Aandelenstrook

Aan een bestaande snelweg wordt een extra rijstrook toegevoegd. Het geld dat nodig is voor de aanleg en het onderhoud van deze strook wordt door verkoop van aandelen bij elkaar gebracht. Het aantal aandelen wordt afgestemd op de capaciteit van de rijstrook. Uitsluitend de bezitters van de aandelen kunnen van deze extra rijstrook gebruikmaken.

De minister van Verkeer en Waterstaat gaat voor een bepaald proeftraject kiezen voor de invoering van de kilometerheffing *of* voor de invoering van de aandelenstrook. De capaciteit van dit traject bedraagt 120.000 autokilometers per dag.

Aan de voorzitter van de werkgroep die de minister gaat adviseren, wordt gevraagd een betoog te schrijven dat de minister moet overtuigen van de keuze voor één van beide alternatieven. De volgende aspecten kunnen in dit betoog opgenomen worden:

- 1 het profijtbeginself
- 2 positief extern effect op andere snelweggebruikers
- 3 het uitlokken van frequenter gebruik van de snelweg
- 4 het effect op de automobilititeit
- 5 evenwicht op de markt voor snelweggebruik
- 6 transparante markt voor snelweggebruik

8p 10 Schrijf het betoog van de voorzitter van de werkgroep.

- Bestudeer eerst de gegevens op pagina 5.
- Maak de keuze: een betoog als voorstander van de kilometerheffing of een betoog als voorstander van de aandelenstrook.

Indien gekozen voor de kilometerheffing:

- a Gebruik de aspecten 1, 5 en een derde aspect naar keuze ter onderbouwing van je betoog.
- b Gebruik figuur 1 en verwerk de daaruit af te lezen hoogte van de heffing in het betoog. Er wordt uitgegaan van een gemiddelde prijs per autorit op dit traject, zonder heffing, van € 10.

Indien gekozen voor de aandelenstrook:

- a Gebruik de aspecten 1, 5 en een derde aspect naar keuze ter onderbouwing van je betoog.
- b Gebruik de gegevens met betrekking tot de aandelenstrook en leg in het betoog uit voor welke groep(en) uit tabel 3 de aandelenstrook een aantrekkelijke keuze is.

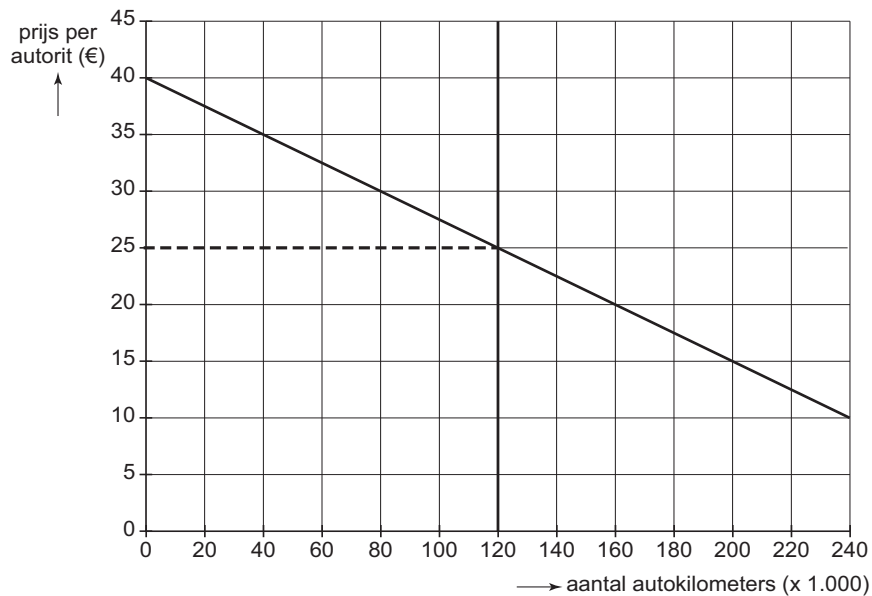
Aanwijzingen:

- De onderdelen van het betoog moeten logisch op elkaar aansluiten.
- Gebruik voor het betoog 125 woorden; een afwijking van 25 woorden is toegestaan.

Informatie bij opgave 3

Vraag en aanbod op het traject van de kilometerheffing

figuur 1

Gegevens met betrekking tot de aandelenstrook

tabel 2

aandelenstrook	
levensduur aandelenstrook	30 jaar
kosten aanleg en onderhoud gedurende de totale levensduur	€ 27 miljoen
aantal aandeelhouders	1.500
reistijdwinst per autorit bij gebruik aandelenstrook	7,5 minuten
gebruik aandelenstrook per aandeelhouder per jaar	400 keer

tabel 3

reistijdwinst door aandelenstrook (in euro's)	
prijs van één uur reistijdwinst	€ 12
waardering van één uur reistijdwinst per verkeersgroep	
- zakelijk verkeer	€ 24
- goederenverkeer	€ 30
- ander verkeer	€ 10